TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2026 m. balandžio 23 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas – Asmens perdavimas Jungtinei Karalystei baudžiamojo persekiojimo tikslais – 524 straipsnio 2 dalis – 604 straipsnio c punktas – Realus pavojus pagrindinių teisių apsaugai – 625 straipsnis – Specialioji taisyklė – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis – Teisė į veiksmingą teisinės gynybos priemonę“

Byloje C-528/24 (*Boothnesse*)[i]

dėl *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas, Airija) 2024 m. liepos 31 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2024 m. liepos 31 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl arešto orderių vykdymo; orderiai išduoti dėl

LQ,

NT,

RM,

dalyvaujant

Minister for Justice and Equality,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Lycourgos (pranešėjas), teisėjai O. Spineanu-Matei, S. Rodin, N. Piçarra ir N. Fenger,

generalinė advokatė L. Medina,

posėdžio sekretorė C. Strömholm, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2025 m. rugsėjo 11 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– LQ, atstovaujamo SC M. Lynn, BL J. Mulrean, *solicitors* N. Eustace ir P. Hannon,

* Proceso kalba: anglų.

[i] Šios bylos pavadinimas išgalvotas. Jis neatitinka jokios bylos šalies tikrojo vardo, pavardės ar pavadinimo.

– NT ir RM, atstovaujamų SC M. Lynam, BL R. Prendergast ir *solicitor* J. Boyle,

– *Minister for Justice and Equality* ir Airijos, atstovaujamų *Chief State Solicitor* M. Browne, S. Finnegan, A. Joyce ir A. Shanley, padedamų SC S. Clarke ir BL L. Dockery,

– Europos Komisijos, atstovaujamos S. Grünheid, H. Leupold, F. Ronkes Agerbeek ir J. Vondung,

susipažinęs su 2025 m. gruodžio 4 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (OL L 149, 2021, p. 10; toliau – PBS) 625 straipsnio, siejamo su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47–50 straipsniais, išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas siekiant Airijoje įvykdyti arešto orderius, kuriuos Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės teismai išdavė dėl LQ, NT ir RM baudžiamojo persekiojimo tikslais.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 PBS 23 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„[Manydamos], kad Jungtinės Karalystės ir [Europos] Sąjungos bendradarbiavimas, susijęs su nusikalstamų veikų prevencija, tyrimu, išaiškinimu arba patraukimu baudžiamojon atsakomybėn už jas ir bausmių vykdymu, įskaitant apsaugą nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevenciją, užtikrins galimybę sustiprinti Jungtinės Karalystės ir Sąjungos saugumą[.]“

4 PBS 1 straipsnyje numatyta:

„Šiuo Susitarimu, paisant kiekvienos Šalies autonomiškumo bei suvereniteto, nustatomas plataus masto Šalių tarpusavio santykių gerovės ir geros kaimynystės erdvėje, kuriai būdingi bendradarbiavimu grindžiami glaudūs bei taikūs santykiai, pagrindas.“

5 PBS 524 straipsnyje nustatyta:

„1. Šioje dalyje numatytas bendradarbiavimas grindžiamas ilgalaike Šalių ir valstybių narių pagarba demokratijai, teisinei valstybei ir asmenų pagrindinių teisių ir laisvių, įskaitant nustatytąsias Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir [1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytoje Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje (toliau – EŽTK)], apsaugai ir toje konvencijoje nustatytų teisių ir laisvių įgyvendinimo šalies viduje svarba.

2. Nė viena šios dalies nuostata nekeičiama pareiga gerbti pagrindines teises ir teisės principus, įtvirtintus visų pirma [EŽTK], o Sąjungos ir jos valstybių narių atveju – [Chartijoje].“

6 PBS 596 straipsnis suformuluotas taip:

„Šios antraštinės dalies tikslas – užtikrinti, kad ekstradicijos sistema tarp valstybių narių ir Jungtinės Karalystės būtų grindžiama perdavimo pagal arešto orderį mechanizmu, laikantis šios antraštinės dalies sąlygų.“

7 PBS 600 ir 601 straipsniuose atitinkamai išdėstyti arešto orderio privalomo ir kiti nevykdymo pagrindai.

8 PBS 604 straipsnio c punkte numatyta:

„Vykdančiajai teisminei institucijai vykdant arešto orderį gali būti taikomos šios garantijos:

<…>

c) jei yra pagrįstų priežasčių manyti, kad yra realus pavojus prašomo perduoti asmens pagrindinių teisių apsaugai, vykdančioji teisminė institucija, prieš nuspręsdama, ar vykdyti arešto orderį, atitinkamai gali reikalauti papildomų garantijų dėl elgesio su prašomu perduoti asmeniu po jo perdavimo.“

9 PBS 606 straipsnio 1 dalyje išvardyta informacija, kuri turi būti pateikta pagal šį susitarimą išduotame arešto orderyje.

10 PBS 611 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Jei suimtas asmuo nurodo, kad jis sutinka būti perduotas, tas sutikimas ir, jei tinkama, aiškus teisės į 625 straipsnio 2 dalyje minimą specialiąją taisyklę [toliau – specialioji taisyklė] atsisakymas turi būti duodamas vykdančiajai teisminei institucijai pagal vykdančiosios valstybės vidaus teisę.“

11 PBS 625 straipsnyje nustatyta:

„1. Tiek Jungtinė Karalystė, tiek Sąjunga bet kurios iš savo valstybių narių vardu gali Specialiajam teisėsaugos ir teisminio bendradarbiavimo komitetui pranešti, kad santykiuose su kitomis valstybėmis, kurioms taikomas tas pats pranešimas, leidimas patraukti baudžiamojon atsakomybėn, nuteisti ar įkalinti asmenį, siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo už kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą, dėl kurios tas asmuo yra perduotas, padarytą prieš jo perdavimą, yra laikomas duotu, jei kuriuo nors konkrečiu atveju vykdančioji teisminė institucija savo sprendime dėl perdavimo nenurodo kitaip.

2. Išskyrus 1 ir 3 dalyse nurodytus atvejus, negalima vykdyti perduoto asmens baudžiamojo persekiojimo, jis negali būti nuteistas ir jam negali būti atimta laisvė už kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą nusikalstamą veiką, dėl kurios tas asmuo yra perduotas, padarytą prieš jo perdavimą.

3. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma šiais atvejais:

<…>

e) asmuo sutiko būti perduotas – kai tinkama, tuo pat metu, kai jis atsisakė specialiosios taisyklės pagal 611 straipsnį;

<…>

g) asmenį perdavusi vykdančioji teisminė institucija duoda savo sutikimą pagal šio straipsnio 4 dalį.

4. Prašymas duoti sutikimą pateikiamas vykdančiajai teisminei institucijai kartu pateikiant 606 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją ir 606 straipsnio 2 dalyje nurodytą vertimą. Sutikimas duodamas, jei dėl tos pačios nusikalstamos veikos, dėl kurios prašoma sutikimo, taikomas perdavimas pagal šios antraštinės dalies nuostatas. Sutikimą atsisakoma duoti remiantis 600 straipsnyje nurodytais pagrindais, o kitais atvejais – jį gali būti atsisakoma duoti tik 601 straipsnyje arba 602 straipsnio 2 dalyje ir 603 straipsnio 2 dalyje nurodytais pagrindais. Sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo. 604 straipsnyje nurodytais atvejais išduodančioji valstybė privalo suteikti tame straipsnyje numatytas garantijas.“

Airijos teisė

12 Pagal PBS išduotų arešto orderių vykdymą Airijoje reglamentuoja *European Arrest Warrant Act 2003* (2003 m. Europos arešto orderio įstatymas).

13 Šio įstatymo 22 straipsnyje numatyta:

„1. Šiame straipsnyje, jei nenurodyta kitaip, „nusikalstama veika“ asmens, dėl kurio išduotas atitinkamas arešto orderis, atveju reiškia nusikalstamą veiką (išskyrus atitinkamame arešto orderyje nurodytą nusikalstamą veiką, dėl kurios pagal šį įstatymą nurodyta perduoti asmenį) pagal išduodančiosios valstybės teisę, padarytą iki asmens perdavimo, ir ji neapima nusikalstamos veikos, kurią visiškai ar iš dalies sudaro veiksmai ar neveikimas, kuriuos apima Europos arešto orderyje nurodyta nusikalstama veika.

2. Atsižvelgdamas į šį straipsnį, *High Cour*t (Aukštasis teismas, Airija) atsisako perduoti asmenį pagal šį įstatymą, jei konstatuoja, kad:

a) išduodančiosios valstybės teisėje nenumatyta, kad dėl nusikalstamos veikos asmuo, kuris jai perduodamas pagal atitinkamą arešto orderį, nebus patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, nuteistas ar įkalintas, siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo arba nebus kitaip suvaržoma jo laisvė; ir

b) dėl nusikalstamos veikos asmuo bus patrauktas baudžiamojon atsakomybėn, nuteistas ar įkalintas, siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo arba bus kitaip apribota jo laisvė.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 Jungtinėje Karalystėje vykdomas LQ, NT ir RM baudžiamasis persekiojimas dėl sukčiavimo, kurį jie tariamai įvykdė eidami bendrovės bendrasavininkų ir vadovų pareigas.

15 2021 m. kovo mėn. *Reading Crown Court* (Redingo Karūnos teismas, Jungtinė Karalystė) priėmė nutartis areštuoti šios bendrovės, taip pat LQ, NT ir RM turtą. 2021 m. rugpjūčio 5 d. šis teismas nusprendė, kad LQ, NT ir RM neįvykdė šių nutarčių, todėl už nepagarbą teismui juos nuteisė, kiekvienam skirdamas šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmę.

16 2022 m. gruodžio 6 d. *Portsmouth Magistrates Court* (Portsmuto magistratų teismas, Jungtinė Karalystė) posėdžiavusi teisminė institucija, remdamasi PBS, išdavė tris arešto orderius dėl LQ, NT ir RM perdavimo siekiant vykdyti jų baudžiamąjį persekiojimą už sukčiavimo nusikalstamas veikas. Šiuose arešto orderiuose ši teisminė institucija patikslino, kad *Reading Crown Court* (Redingo Karūnos teismas) išvada, jog LQ, NT ir RM pažeidė nutartį areštuoti turtą ir pripažinti kalti už nepagarbą teismui, nebuvo apkaltinamasis nuosprendis, nes turto arešto priemonių pažeidimas nelaikomas nusikalstama veika pagal Jungtinės Karalystės teisę. Todėl, minėtos teisminės institucijos teigimu, šie arešto orderiai turi būti laikomi išduotais išimtinai baudžiamojo persekiojimo tikslais.

17 LQ, NT ir RM buvo suimti ir pristatyti į *High Court* (Aukštasis teismas, Airija). 2024 m. balandžio 8 d. sprendimu šis teismas atmetė LQ, NT ir RM pateiktą prieštaravimą dėl perdavimo, grindžiamą pavojumi, kad perdavimo Jungtinei Karalystei atveju bus pažeista specialioji taisyklė, ir tos pačios dienos nutartimis nurodė juos perduoti Jungtinei Karalystei.

18 2024 m. birželio 5 d. LQ, NT ir RM buvo leista pateikti apeliacinį skundą *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas, Airija), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

19 LQ, NT ir RM šiame teisme teigė, kad turi būti atsisakyta juos perduoti Jungtinei Karalystei. Šiuo klausimu jie nurodė, kad dėl tokio perdavimo kiekvienas iš jų turėtų atlikti šešių mėnesių laisvės atėmimo bausmę už nusikalstamą veiką, dėl kurios nėra išduoti jų arešto orderiai, todėl toks perdavimas reikštų specialiosios taisyklės, įtvirtintos 2003 m. Įstatymo dėl Europos arešto orderio 22 straipsnio 2 dalyje ir PBS 625 straipsnyje, pažeidimą.

20 LQ, NT ir RM teigė, kad šiame 625 straipsnyje vartojama sąvoka „nusikalstama veika“ turi būti aiškinama autonomiškai, remiantis, be kita ko, Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencija, susijusia su sąvoka „baudžiamasis kaltinimas“. Tačiau Airijos valdžios institucijos, kaip ir *High Court* (Aukštasis teismas), mano, kad sąvoka „nusikalstama veika“, kaip ji suprantama pagal minėtą 625 straipsnį, apima tik nusikalstamas veikas, kurios pagal išduodančiosios valstybės teisę laikomos baudžiamojo pobūdžio.

21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar pagal PBS 625 straipsnio 2 dalį draudžiama LQ, NT ir RM perduoti Jungtinei Karalystei, motyvuojant tuo, kad iš jų gali būti atimta laisvė už kitą nusikalstamą veiką nei ta, dėl kurios jie buvo perduoti, padarytą iki šio perdavimo. Jis visų pirma klausia dėl kriterijų, kurie turi būti taikomi apibrėžiant „nusikalstamą veiką“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

22 Be to, šis teismas patikslina, kad bylose dėl turto arešto priemonių LQ, NT ir RM naudojosi visomis procesinėmis teisėmis, įtvirtintomis EŽTK 6 ir 13 straipsniuose.

23 Tokiomis aplinkybėmis *Supreme Court* (Aukščiausiasis Teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [PBS] VII antraštinės dalies nuostatos, susijusios su perdavimu, taikomos tik baudžiamajam persekiojimui ir (arba) laisvės atėmimo bausmėms arba sprendimams dėl įkalinimo, paskirtiems už nusikalstamas veikas?

2. Ar [PBS] 625 straipsnio 2 dalyje, kurioje nustatyta, kad, išskyrus atvejus, numatytus 625 straipsnio 1 ir 3 dalyse, „negalima vykdyti perduoto asmens baudžiamojo persekiojimo, jis negali būti nuteistas ir jam negali būti atimta laisvė už kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą nusikalstamą veiką, dėl kurios tas asmuo yra perduotas, padarytą prieš jo perdavimą“, sąvoka „nusikalstama veika“ reiškia: [pirma,] nusikalstamą veiką, kaip ji apibrėžta išduodančiosios valstybės teisėje, arba [antra,] nusikalstamą veiką, kaip ji apibrėžta vykdančiosios valstybės teisėje, arba [trečia,] ši sąvoka turi autonomišką reikšmę Sąjungos teisėje?

3. Jei [PBS] 625 straipsnio 2 dalyje vartojama sąvoka nusikalstama veika turi tokią autonomišką reikšmę, kokiais kriterijais remiantis galima nustatyti, kas yra tokia nusikalstama veika?

4. Ar [Chartijos] [47–50] straipsniai (kuriuose kalbama apie veiksmingą teisinę gynybą arba teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis), kaltinamą padarius nusikaltimą asmenį (48 straipsnis), nusikalstamą veiką (49 straipsnis) ir teisimą ir nubaudimą už nusikalstamą veiką (50 straipsnis)) ir [EŽTK] 6 ir 13 straipsniai (kuriuose kalbama apie baudžiamąjį kaltinimą ir veiksmingą teisinę gynybą) yra svarbūs šiame kontekste?

5. Ar pagal [PBS] 625 straipsnio 2 dalį draudžiama perduoti asmenį tuo atveju, kai jis buvo nuteistas 6 mėnesių laisvės atėmimo bausme už nepagarbą teismui, tačiau nebuvo prašoma jo perduoti, kad atliktų šią bausmę, nes pagal išduodančiosios valstybės teisę nepagarba teismui priskiriama prie civilinės teisės pažeidimų ir nelaikoma nusikalstama veika ar baudžiamosios teisės reguliavimo dalyku?“

Dėl prejudicinių klausimų

24 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar PBS 625 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad dėl to, jog asmuo, dėl kurio pagal šį susitarimą išduotas arešto orderis siekiant vykdyti jo baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiką, išduodančiojoje valstybėje buvo nuteistas šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme už kitą pažeidimą, kuris pagal šios valstybės teisę laikomas civilinio pobūdžio ir dėl to nėra nurodytas šiame arešto orderyje, vykdančioji teisminė institucija įpareigojama arba jai leidžiama atsisakyti vykdyti minėtą arešto orderį.

25 Pirmiausia reikia pažymėti, kad iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog vykdančioji teisminė institucija iš principo privalo vykdyti Jungtinės Karalystės pagal PBS išduotą arešto orderį ir kad ji gali atsisakyti vykdyti tokį arešto orderį tik dėl su PBS susijusiais pagrindais (šiuo klausimu žr. 2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *Alchaster*, C-202/24, EU:C:2024:649, 46 ir 48 punktus).

26 Siekiant nustatyti, ar PBS 625 straipsnyje yra toks pagrindas, pagal 1969 m. gegužės 23 d. Vienos konvencijos dėl tarptautinių sutarčių teisės (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 1 155 t., p. 331) 31 straipsnio reikalavimus, atspindinčius tarptautinės paprotinės teisės normas, šį

625 straipsnį reikia aiškinti laikantis geros valios principų, atsižvelgiant į įprastą jame vartojamų sąvokų reikšmę pagal kontekstą ir į jo objektą bei tikslą, taip pat į visas atitinkamas tarptautinės teisės normas, taikytinas PBS šalių tarpusavio santykiams (pagal analogiją žr. 2010 m. vasario 25 d. Sprendimo *Brita*, C-386/08, EU:C:2010:91, 42 ir 43 punktus bei 2025 m. sausio 21 d. Sprendimo *Conti 11. Container Schiffahrt II*, C-188/23, EU:C:2025:26, 47 punktą).

27 Dėl PBS 625 straipsnio sąvokų reikia konstatuoti, kad iš jų visiškai nematyti, jog vykdančioji teisminė institucija privalėtų ar galėtų atsisakyti vykdyti arešto orderį, jeigu turi įrodymų, kad perdavimo atveju išduodančiosios valstybės institucijos nesilaikys specialiosios taisyklės.

28 Iš šio 625 straipsnio sąvokų taip pat nematyti, kad vykdančioji teisminė institucija, prieš priimdama sprendimą dėl asmens perdavimo, turėtų patikrinti, ar išduodančiosios valstybės institucijos privalo laikytis specialiosios taisyklės arba ar šios institucijos iš tikrųjų praktiškai laikosi šios taisyklės.

29 Pirma, PBS 625 straipsnio 1 dalyje tik numatyta galimybė šio susitarimo šaliai pateikti pranešimą, pagal kurį bus laikoma, kad ji sutiko nukrypti nuo specialiosios taisyklės. Tuo labiau kad ši nuostata susijusi su situacija, kai asmuo jau buvo perduotas, nes joje aiškiai kalbama apie „kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą, dėl kurios“ atitinkamas asmuo buvo perduotas.

30 Taigi, nors šio 625 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybė vykdančiajai teisminei institucijai „sprendime dėl perdavimo“ pareikšti nuomonę dėl specialiosios taisyklės, tokia pozicija siekiama ne atsisakyti perduoti asmenį, siekiant užkirsti kelią šios taisyklės pažeidimui, o nuspręsti, kad minėta taisyklė išimties tvarka bus taikoma konkrečioje byloje, nukrypstant nuo išankstinio vykdančiosios valstybės sprendimo bendrai sutikti nukrypti nuo tos pačios taisyklės.

31 Antra, PBS 625 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytos taisyklės skirtos ne vykdančiajai teisminei institucijai, o išduodančiosios valstybės institucijoms. 625 straipsnio 2 dalyje aiškiai nurodytas „perduoto asmens“ atvejis. Tačiau šios taisyklės susijusios tik su represinėmis priemonėmis, kurios prašomam perduoti asmeniui gali arba negali būti taikomos po jo perdavimo.

32 PBS 625 straipsnio 3 dalies e ir g punktuose vykdančioji teisminė institucija nurodyta tik netiesiogiai, nes ši institucija gali priimti prašomo perduoti asmens atsisakymą pasinaudoti specialiąja taisykle pagal šio susitarimo 611 straipsnio 1 dalį, arba jau perdavus šį asmenį minėta institucija pati gali sutikti nukrypti nuo šios taisyklės pagal minėto susitarimo 625 straipsnio 4 dalį.

33 Trečia, nors PBS 625 straipsnio 4 dalyje įtvirtintos taisyklės iš esmės taikomos vykdančiajai teisminei institucijai, jos susijusios tik su sąlygomis, kuriomis ši institucija turi sutikti, kad galėtų būti vykdomas prieš tai perduoto asmens baudžiamasis persekiojimas, jis būtų nuteistas ar jam galėtų būti atimta laisvė už kitą nusikalstamą veiką nei ta, dėl kurios jis buvo perduotas, padarytą iki perdavimo, kaip numatyta PBS 625 straipsnio 3 dalies g punkte.

34 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad šio 625 straipsnio 3 dalies g punkte aiškiai numatyta, jog šį sutikimą duoda „asmenį perdavusi vykdančioji teisminė institucija“.

35 Be to, iš PBS 625 straipsnio 4 dalies pirmo sakinio matyti, kad vykdančiajai teisminei institucijai pateiktas prašymas duoti sutikimą iš esmės yra atskiras nuo arešto orderio dokumentas, todėl jam perdavimo procedūra netaikoma. Iš tiesų šiame sakinyje patikslinama, kad šis prašymas būtinai

turi būti pateiktas „kartu su [PBS] 606 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija“, t. y. informacija, kuri turi būti pateikta arešto orderyje, o šis reikalavimas netektų prasmės, jei minėtas prašymas būtų pateiktas vykdant arešto orderį.

36 Galiausiai Teisingumo Teismas, atsižvelgęs į 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimą 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34), patikslino, kad toks sutikimas būtinas tik nuo to momento, kai išduodančiojoje valstybėje dėl kitos nusikalstamos veikos nei ta, dėl kurios asmuo buvo perduotas, vykdomas baudžiamasis procesas lemia laisvę ribojančios priemonės taikymą (šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 1 d. Sprendimo *Leymann ir Pustovarov*, C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, 73 ir 74 punktus).

37 Iš šio sprendimo 34–36 punktuose nurodytų aplinkybių matyti, kad PBS 625 straipsnio 3 dalies g punkte ir 4 dalyje nurodyto sutikimo iš esmės prašoma po asmens perdavimo, o tai reiškia, kad vykdančioji teisminė institucija neturi nagrinėti specialiosios taisyklės laikymosi prieš perdavimą, todėl tai negali būti perdavimo atsisakymo pagrindas.

38 Dėl PBS 625 straipsnio konteksto reikia pažymėti, kad šio susitarimo 600 ir 601 straipsniuose, kuriuose išvardyti atvejai, kai turi būti arba gali būti atsisakyta vykdyti pagal minėtą susitarimą išduotą arešto orderį (2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *Alchaster*, C-202/24, EU:C:2024:649, 44 punktas), nenumatyta, kad gali būti atsisakyta vykdyti arešto orderį dėl to, kad išduodančiosios valstybės institucijos pažeidė specialiąją taisyklę, ar, bendriau tariant, dėl to, kad šios institucijos nesilaikė to paties susitarimo nuostatų. Be to, šiuose 600 ir 601 straipsniuose nėra jokios nuorodos į PBS 625 straipsnį ir apie jį neužsimenama.

39 Trečia, dėl PBS tikslų reikia priminti, kad šio susitarimo 1 straipsnyje nustatyta, jog šis susitarimas sudaro plataus masto Sąjungos ir Jungtinės Karalystės tarpusavio santykių gerovės ir geros kaimynystės erdvėje, kuriai būdingi bendradarbiavimu grindžiami glaudūs bei taikūs santykiai, paisant kiekvienos šalies autonomijos ir suvereniteto, pagrindą.

40 Šiuo tikslu PBS, kaip matyti iš jo 23 konstatuojamosios dalies, be kita ko, siekiama sustiprinti Sąjungos ir Jungtinės Karalystės saugumą, sudarant sąlygas bendradarbiauti nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, nustatymo ar patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už jas ir bausmių vykdymo srityse, įskaitant apsaugą nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevenciją (2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *Alchaster*, C-202/24, EU:C:2024:649, 40 punktas).

41 Vykdant šį bendradarbiavimą PBS trečios dalies VII antraštinės dalies tikslas, kaip nurodyta šio susitarimo PBS 596 straipsnyje, yra užtikrinti, kad ekstradicijos sistema tarp valstybių narių ir Jungtinės Karalystės būtų grindžiama perdavimo pagal arešto orderį mechanizmu, laikantis šios antraštinės dalies sąlygų (2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *Alchaster*, C-202/24, EU:C:2024:649, 43 punktas).

42 Šio perdavimo mechanizmo veiksmingumui būtų pakenkta, jei vykdančioji teisminė institucija, prieš priimdama sprendimą dėl pagal PBS išduoto arešto orderio vykdymo, apskritai turėtų patikrinti, ar išduodančiojoje valstybėje praktiškai visiškai laikomasi šio susitarimo nuostatų, susijusių su šiuo mechanizmu.

43 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad PBS 625 straipsnis negali būti aiškinamas kaip nustatantis atsisakymo vykdyti pagal šį susitarimą išduotą arešto orderį pagrindą.

44 Vis dėlto PBS 524 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad jokia šio susitarimo trečios dalies nuostata nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir teisės principus, įtvirtintus visų pirma EŽTK, o Sąjungos ir jos valstybių narių atveju – Chartijoje.

45 Ši 524 straipsnio 2 dalyje priminta pareiga laikytis Chartijos valstybėms narėms taikoma, kai jos priima sprendimą dėl asmens perdavimo Jungtinei Karalystei, nes sprendimu dėl tokio perdavimo įgyvendinama Sąjungos teisė, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį. Taigi valstybių narių vykdančiosios teisminės institucijos, priimdamos šį sprendimą, privalo užtikrinti, kad būtų paisoma pagrindinių teisių, pagal Chartiją suteikiamų asmeniui, dėl kurio pagal PBS išduotas arešto orderis, o aplinkybė, kad Chartija netaikoma Jungtinei Karalystei, šiuo klausimu neturi reikšmės (2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *Alchaster*, C-202/24, EU:C:2024:649, 49 punktas).

46 Konkrečiai kalbant, pagal PBS 524 straipsnio 2 dalį ir 604 straipsnio c punktą vykdančioji teisminė institucija, turinti priimti sprendimą dėl remiantis šiuo susitarimu išduoto arešto orderio, negali nurodyti perduoti asmenį, jeigu konkrečiai ir tiksliai išnagrinėjusi šio asmens situaciją mano, kad yra pagrįstų priežasčių daryti išvadą, jog tuo atveju, jei šis asmuo būtų perduotas Jungtinei Karalystei, kiltų realus pavojus jo pagrindinių teisių apsaugai (šiuo klausimu žr. 2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *Alchaster*, C-202/24, EU:C:2024:649, 78 punktą).

47 Taigi, kai asmuo, dėl kurio pagal PBS išduotas arešto orderis, šiai vykdančiajai teisminei institucijai nurodo, kad, jeigu bus perduotas Jungtinei Karalystei, gali būti pažeistos viena ar kelios jo pagrindinės teisės, vykdančioji teisminė institucija negali, nepažeisdama šio susitarimo 524 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos pareigos gerbti pagrindines teises, nurodyti perduoti šį asmenį, jei atlikusi tinkamą patikrinimą konkrečiai nenustatė, ar yra pagrįstų priežasčių manyti, kad minėtam asmeniui gresia realus tokio pažeidimo pavojus (šiuo klausimu žr. 2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *Alchaster*, C-202/24, EU:C:2024:649, 79 punktą).

48 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad specialioji taisyklė nepaminėta Chartijoje ir negali būti laikoma tiesiogiai kylančia iš vienos iš Chartijoje garantuojamų teisių ar bendrojo Sąjungos teisės principo.

49 Be to, iš PBS nematyti, kad jo autoriai reikalavimui laikytis specialiosios taisyklės siekė suteikti pagrindinės teisės vertę, be kita ko, taikant šio susitarimo 524 straipsnio 2 dalį ir 604 straipsnio c punktą.

50 Iš tiesų iš minėto susitarimo 625 straipsnio matyti, kad jo autoriai numatė, jog vykdančioji valstybė narė prieš perdavimą gali ir iš esmės po perdavimo privalo sutikti nukrypti nuo specialiosios taisyklės, nereikalaujant tokio nukrypimo pagrįsti, arba kad prašomas perduoti asmuo sutiktų dėl tokio nukrypimo.

51 Taigi, pirma, PBS 625 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad, kaip pažymėta šio sprendimo 29 punkte, tiek Jungtinė Karalystė, tiek Sąjunga bet kurios iš savo valstybių narių vardu gali Specialiajam teisėsaugos ir teisminio bendradarbiavimo komitetui pranešti, kad santykiuose su kitomis valstybėmis, kurioms taikomas tas pats pranešimas, leidimas patraukti baudžiamojon atsakomybėn, nuteisti ar įkalinti asmenį, siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo už kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą, dėl kurios tas asmuo yra perduotas, padarytą prieš jo perdavimą, yra laikomas duotu, jei kuriuo nors konkrečiu atveju vykdančioji teisminė institucija savo sprendime dėl perdavimo nenurodė kitaip.

52 Taigi tokios galimybės įgyvendinimas praktiškai leidžia Jungtinei Karalystei ar kiekvienai valstybei narei apskritai netaikyti specialiosios taisyklės asmenims, kuriuos jos perduoda pagal PBS.

53 Kita vertus, iš PBS 625 straipsnio 4 dalies matyti, kad perdavus asmenį vykdančioji teisminė institucija privalo sutikti nukrypti nuo specialiosios taisyklės tais atvejais, kai ji privalėtų atlikti šį perdavimą, jei dėl nagrinėjamos nusikalstamos veikos būtų buvęs išduotas arešto orderis.

54 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reikalavimas laikytis specialiosios taisyklės nėra pagrindinė teisė ir kad vien galimos šios taisyklės pažeidimo rizikos nepakanka PBS 524 straipsnio 2 dalies ir 604 straipsnio c punkto taikymui pateisinti.

55 Vis dėlto tokio pavojaus buvimas kartu su kitais veiksniais gali turėti reikšmės vertinant, ar egzistuoja realus pavojus pagrindinių teisių apsaugai, kaip tai suprantama pagal pastarąją nuostatą.

56 Taigi, pirma, pagal PBS 524 straipsnio 2 dalį ir 604 straipsnio c punktą reikalaujama atsisakyti vykdyti pagal šį susitarimą išduotą arešto orderį, kai dėl numatomo specialiosios taisyklės pažeidimo kiltų realus pavojus, kad vėliau bus pažeistos prašomo perduoti asmens pagrindinės teisės, pavyzdžiui, kai bausmė, kuri bus taikoma pažeidžiant šią taisyklę, šiam asmeniui buvo skirta pažeidžiant jo teisę į gynybą ir teisę į veiksmingą teisminę gynybą.

57 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodė jokio tokio pavojaus, priešingai, aiškiai pažymėjo, kad procedūros, per kurias prašomi perduoti asmenys buvo nuteisti už nepagarbą teismui, buvo vykdomos visiškai paisant jų pagrindinių teisių, todėl Teisingumo Teismas nagrinėjamu atveju neturi nagrinėti tokio PBS 524 straipsnio 2 dalies ir 604 straipsnio c punkto taikymo atvejo.

58 Antra, reikia pabrėžti, kad tarp pagrindinių teisių, kurių pažeidimo realus pavojus pagal PBS 524 straipsnio 2 dalį ir 604 straipsnio c punktą reiškia atsisakymą vykdyti pagal šį susitarimą išduotą arešto orderį, yra Chartijos 47 straipsnio pirmoje pastraipoje įtvirtinta teisė, kurioje numatyta, kad kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynybą teisme (pagal analogiją žr. 2023 m. sausio 31 d. Sprendimo *Puig Gordi ir kt.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 97 punktą).

59 Nors reikalavimas laikytis specialiosios taisyklės nėra pagrindinė teisė, vis dėlto šia taisykle, neperžengiant jos taikymo srities ribų, prašomam perduoti asmeniui suteikiama procesinė garantija, kuria jis turi galėti faktiškai pasinaudoti PBS 611 straipsnyje numatytomis sąlygomis, nebent jis jos atsisakė arba vykdančioji valstybė sutiko, kad būtų nukrypta nuo šios taisyklės. Taigi šio susitarimo 625 straipsnyje nustatyta „teis[ė], garantuojam[a] Sąjungos teisės“, kaip tai suprantama pagal Chartijos 47 straipsnio 1 dalį.

60 Darytina išvada, kad šio 47 straipsnio 1 dalis būtų pažeista, jei prašomas perduoti asmuo išduodančiojoje valstybėje neturėtų jokių teisių gynimo priemonių, leidžiančių jam apsaugoti šią teisę, kai po perdavimo remdamasis tariamu specialiosios taisyklės pažeidimu siektų užkirsti kelią savo baudžiamajam persekiojimui, nuteisimui ar laisvės atėmimui tuo atveju, kai pagal PBS 625 straipsnį toks persekiojimas, nuteisimas ar laisvės atėmimas neleidžiamas.

61 Atsižvelgiant į PBS nustatyto perdavimo mechanizmo logiką, vykdančiosios teisminės institucijos kompetencijos pačiai taikyti specialiąją taisyklę nebuvimas yra būtent išduodančiosios valstybės teismams tenkančios pareigos užtikrinti šios taisyklės laikymąsi pasekmė.

62 Svarbu pabrėžti, kad nagrinėjamu atveju iš Airijos per teismo posėdį pateiktos informacijos matyti, jog Jungtinės Karalystės teismuose perduotas asmuo gali pasinaudoti veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis, leidžiančiomis jam remtis tariamu specialiosios taisyklės pažeidimu ir prašyti teismo išnagrinėti tuo pagrindu pateikto skundo pagrįstumą.

63 Tokių teisių gynimo priemonių (jas prireikus turės patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas) pakanka, kad perdavimo atveju būtų paneigtas realus Chartijos 47 straipsnio 1 dalies pažeidimo pavojus, taigi ir PBS 524 straipsnio 2 dalies ir 604 straipsnio c punkto taikymas.

64 Kilus abejonių šiuo klausimu, vykdančioji teisminė institucija bet kuriuo atveju gali atsisakyti vykdyti pagal PBS išduotą arešto orderį tik po to, kai, pirma, paprašo išduodančiosios teisminės institucijos pateikti informacijos apie Jungtinėje Karalystėje prieinamas teisių gynimo priemones ir, antra, prašo suteikti papildomas garantijas (pagal analogiją žr. 2024 m. liepos 29 d. Sprendimo *Alchaster*, C-202/24, EU:C:2024:649, 89–91 punktus).

65 Taigi į pateiktus klausimus reikia atsakyti: PBS 625 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad dėl to, jog asmuo, dėl kurio pagal šį susitarimą išduotas arešto orderis siekiant vykdyti jo baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiką, išduodančiojoje valstybėje buvo nuteistas šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme už kitą pažeidimą, kuris pagal šios valstybės teisę laikomas civilinio pobūdžio ir dėl to nėra nurodytas šiame arešto orderyje, vykdančiajai teisminei institucijai savaime nesuteikiama teisė atsisakyti vykdyti minėtą arešto orderį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

66 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo 625 straipsnis

turi būti aiškinamas taip:

dėl to, jog asmuo, dėl kurio pagal šį susitarimą išduotas arešto orderis siekiant vykdyti jo baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiką, išduodančiojoje valstybėje buvo nuteistas šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme už kitą pažeidimą, kuris pagal šios valstybės teisę laikomas civilinio pobūdžio ir dėl to nėra nurodytas šiame arešto orderyje, vykdančiajai teisminei institucijai savaime nesuteikiama teisė atsisakyti vykdyti minėtą arešto orderį.

Parašai.